

Wykaz aktów i źródeł: Jak uczyć o ekranach bez ekranów

Każdy fakt, numer i procedura z lekcji ma odpowiednik w tym wykazie.

Podstawa programowa 2026, przedszkole · nagranie 20 minut · linki prowadzą do tekstów w źródłach urzędowych

Obszar cyfrowy w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Stan na 20.09.2026.

Cytaty z rozporządzenia pochodzą z pliku Dziennika Ustaw pobranego z API Kancelarii Sejmu,

nie z omówień ani portali branżowych. Numery stron odnoszą się do tego pliku.

Akty i dokumenty

Skrót	Pełna nazwa	Źródło urzędowe
podstawa programowa 2026	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, Dz.U. 2026 poz. 378	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260000378 plik: https://api.sejm.gov.pl/eli/acts/DU/2026/378/text.pdf
nadzór pedagogiczny, zmiana	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 sierpnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego, Dz.U. 2026 poz. 1151	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260001151
ustawa o systemie oświaty	Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity), Dz.U. 2025 poz. 881	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20250000881
Prawo oświatowe	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity), Dz.U. 2026 poz. 820	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260000820
kierunki polityki oświatowej	Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027, pismo Ministra Edukacji z 26.05.2026, sygn. DKO-WNPiOsZ.4092.11.2026.AG	https://www.gov.pl/web/edukacja
CBOS 80/2025	Komunikat z badań nr 80/2025 „Dzieci a smartfony, tablety i komputery”, sierpień 2025	https://www.cbos.pl/PL/publikacje/raporty.php
WHO 2019	World Health Organization, „Guidelines on physical activity, sedentary behaviour and sleep for children under 5 years of age”, 2019	https://www.who.int/publications/i/item/9789241550536
Brzdąc w sieci	Raport „Brzdąc w sieci”, Akademia Pedagogiki Specjalnej i Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom	https://kcpcu.gov.pl

Fakty i ich podstawa

Fakt w lekcji	Jednostka redakcyjna albo miejsce w źródle	Uwaga
Obszar cyfrowy jako osiągnięcie dziecka, pięć punktów, cytata dosłowny	Dz.U. 2026 poz. 378, załącznik nr 1, „Osiągnięcia dziecka na koniec wychowania przedszkolnego”, pkt 7, s. 13	zapis „do czego służą” bez przecinka jest brzmieniem oryginalnym
Dziecko wskazuje podstawowe zasady higieny cyfrowej	załącznik nr 1, obszar 7 pkt 3, s. 13	
Dziecko wskazuje zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu, w tym wynikające z udostępniania informacji o sobie i swoich bliskich	załącznik nr 1, obszar 7 pkt 4, s. 13	
Dziecko rozpoznaje reklamy i ma świadomość, czemu one służą	załącznik nr 1, obszar 7 pkt 5, s. 13	
W przedszkolu dzieci nie korzystają indywidualnie i samodzielnie z urządzeń ekranowych	załącznik nr 1, warunki i sposób realizacji, pkt 7, s. 18	cytata dosłowny, skrót (...) na początku zdania
Wyjątek dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, racjonalne usprawnienia	załącznik nr 1, warunki i sposób realizacji, pkt 7, s. 18	
Nauczyciel korzysta z urządzeń tylko w niezbędnym zakresie	załącznik nr 1, warunki i sposób realizacji, pkt 7, s. 18	
W przygotowaniu dzieci aktywny udział muszą brać rodzice	załącznik nr 1, warunki i sposób realizacji, pkt 7, s. 18	
Wspólna odpowiedzialność rodziców i nauczycieli za nawyki higieny cyfrowej	załącznik nr 1, s. 20	
W załączniku nr 1 nie pada sztuczna inteligencja, algorytm, programowanie, kodowanie ani robot	przeszukanie pełnego tekstu załącznika nr 1, s. 3 do 22	w załącznikach nr 2 i 3 dla szkoły podstawowej sztuczna inteligencja pada 15 razy
Rozporządzenie wydane 11 marca 2026, wchodzi w życie 1 września 2026	Dz.U. 2026 poz. 378, § 7	ogłoszenie 20 marca 2026
Przedszkola realizują nową podstawę we wszystkich grupach od roku 2026/2027, bez okresu przejściowego	Dz.U. 2026 poz. 378, § 2	§ 4 dotyczy rozłożenia na roczniki w szkole podstawowej, klasy I i IV
Plany nadzoru pedagogicznego na rok 2026/2027 trzeba dostosować do 30 września 2026	§ 2 rozporządzenia Dz.U. 2026 poz. 1151	rozporządzenie weszło w życie 1 września 2026 (§ 3)
Kierunek nr 4 polityki oświatowej: promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line	pismo Ministra Edukacji z 26.05.2026, sygn. DKO-WNPiOsZ.4092.11.2026.AG, kierunek nr 4	cytata dosłowny, pisownia „off-line” jak w oryginale

Fakt w lekcji	Jednostka redakcyjna albo miejsce w źródle	Uwaga
Dyrektor dopuszcza program wychowania przedszkolnego i odpowiada za uwzględnienie całości podstawy programowej	art. 22a ust. 6 i 7 ustawy o systemie oświaty, Dz.U. 2025 poz. 881, s. 28	
Dyrektor sprawuje nadzór pedagogiczny, kurator nadzór nad przedszkolem, realizacja podstaw programowych podlega nadzorowi	art. 68 ust. 1 pkt 2, art. 51 ust. 1 pkt 1, art. 55 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe, Dz.U. 2026 poz. 820	
38 procent dzieci 1 do 4 lat i 84 procent dzieci 5 do 7 lat korzysta ze smartfona, tabletu albo komputera	CBOS 80/2025, tabela 2, s. 3	próba 1375 osób losowana z rejestru PESEL
Odsetki po rocznikach: 3 lata 47, 4 lata 64, 5 lat 78, 6 lat 85 procent	CBOS 80/2025, rysunek 1, s. 2	
Średnia 74 minuty i mediana 60 minut dziennie w grupie 5 do 7 lat	CBOS 80/2025, tabela 7, s. 5	
32 procent dzieci 5 do 7 lat spędza przy ekranie ponad godzinę dziennie	CBOS 80/2025, tabela 8, s. 6	suma czterech przedziałów powyżej godziny
Dla dzieci 3 i 4 lat czas przed ekranem w pozycji siedzącej nie powinien przekraczać godziny, mniej znaczy lepiej	WHO 2019, s. 8 oraz streszczenie s. ix	cytat w oryginale, brak tłumaczenia urzędowego; siła zalecenia mocna, jakość dowodów bardzo niska
Wytyczne WHO nie obejmują dzieci pięcio i sześciolletnich	WHO 2019, zakres dokumentu: dzieci poniżej piątego roku życia	w lekcji mówimy o tym wprost
Wiedza rodziców o rekomendacjach nie okazała się czynnikiem chroniącym	raport „Brzdąc w sieci”, analiza czynników chroniących	parafraza wniosku z badania, nie cytat przepisu

Czego w lekcji świadomie nie ma

- Nie twierdzimy, że przedszkole ma obowiązek kupić sprzęt, oprogramowanie albo szkolenie u konkretnego dostawcy.

Rozporządzenie nie nakłada takiego obowiązku i mówimy o tym wprost na slajdzie o micie sztucznej inteligencji.

- Nie podajemy limitu czasu ekranowego dla pięcio i sześciolatków, bo WHO takiego limitu nie ustaliło.

Progi krążące po poradnikach są syntezami autorskimi, nie zaleceniami WHO.

- Nie cytujemy stanowiska American Academy of Pediatrics ze stycznia 2026, bo pełny tekst jest płatny.
- Nie przesadzamy, czy program wychowania przedszkolnego w danej placówce zawiera obszar cyfrowy.

Mówimy, że to trzeba sprawdzić, bo wiele programów powstało przed marcem 2026.

- Scenariusz „Dom bez ekranu” i trzy wskaźniki osiągnięcia to propozycja metodyczna, oznaczona jako propozycja, a nie treść rozporządzenia.

Uwaga metodyczna

Strony opisowe ISAP bywają zabezpieczone mechanizmem CAPTCHA, natomiast pliki PDF pobierają się poprawnie

z API Kancelarii Sejmu (api.sejm.gov.pl/eli/acts/DU/2026/378/text.pdf). Wszystkie cytaty i numery stron sprawdzono w tym pliku. Kopie pobranych źródeł leżą w katalogu [projekty/cmo/tech-hero/research_notes/Kursy online dla żłobków i przedszkoli/zrodla-pdf/](#).

Materiał wyjaśnia przepisy i dobre praktyki. Nie jest poradą prawną i nie zastępuje inspektora ochrony danych ani prawnika placówki. Stan prawny na 20.09.2026. Quality Island Sp. z o.o., ul. Grzybowska 87, 00-844 Warszawa, KRS 0000972652, NIP 5273002880. Pełna lekcja i pozostałe materiały: <https://cyfrowyzlobek.pl/lekcje-otwarte>
